

Galmagalyň daşyna çykaran zady

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Galmagalyň daşyna çykaran zady GALMAGALYŇ DAŞYNA ÇYKARAN ZADY

Siziň dykgatyňza ýetirjek zatlarymy Günbatarda zol gaýtalanyп duran yslamofobiki dawalaryň biridir öýtmäň. Ondanam has beteri...

Ýedi gün öň... Nýu-Ýorkuň Manhetten raýonynda iki adamыň arasynda sene-mene bolup geçdi. Dawanyň wideolary ABŞ-da gyzgyn seslenme döretdi. Tersleşigiň temasynda Palestina we Ysraýyl bar!

Ak amerikaly wideoda müsürli musliman telefon satyjysyna birnäçe gezek «nadan», «terrorçy» diýip gygyrýar, yzyndanam:
– *Häzir men bärík «Şu adam «Hamasa» ynanýar» diýip ýazgy asdyraryl – diýýär.*

Müsürli musliman satyjy «Gazada çagalary siz öldürýärsiňiz, men öldürümok» diýen badyna, ak amerikaly bogazyny ýyrtaýjak bolup gygyrýar:

– *Biz dört müñ palestinaly çagany öldürende näme bolar öydýärsiňiz? Solam size az bolýar, solam size az bolýar!*

Müsürli sypaýyçylyk bilen ony özünden daşlaşdymak islese-de,

ak amerikaly söğünçlerini goýar ýerde goýanok. Gaýtam Hezreti Muhammet pygambarimizde (s.a.w), Gurhana, Hadyslara dil ýetiryär...

Şol «ak amerikalynyň» kimdigini bilyäñizmi:

0ňa Stýuart Seldowic (1959-njy ýylda doglan) diýilýär. Ol Barak Obamanyň döwründe 2009-2017-nji ýyllarda Döwlet Howpsuzlyk Geňesiniň Günorta Aziýa boýunça başlygy bolup işledi. Beýleki wezipesi hasam gözeilginç:

Ysraýyl we Palestina işleri boýunça býuronyň direktory! Onuň näme üçin beýle wezipä bellenendigine aň ýetirip bilyärsiňizmi? Eûse ak amerikaly Seldowicmi Palestinanyň hak-hukulkaryny gorajagam?

Diňe bulam däl.

Seldowic has soňra Ysraýylyň uruşlara gatnaşýan «GDC Inc.» logistiki jemgyýetiniň baş geňeşcisi boldy.

Diňe bulam däl.

Ak Tama ýakyn durýan «Gotham Government Relations» jöhit lobbi şereketiniňem işgäridi. Onuň Nýu-Ýork Bruklinde jöhit mekdebiniň (École Bialik) uçurymydygyny-ha aýdybam oturjak däl.

Diýjek bolýan zadym:

Seldowic tetelliler palestin-ysraýyl halkyna parahatçylyk getirip bilermi?

* * *

Nädeňde parahatçylygy üpjün edip bolar?

Bilşiniz ýaly, sebitiň Osmanlydan bölünip aýrylmagyndan soň Balfur deklarasiýasy esasynda Fransiýa, Angliýa, Ysraýyl üçüsi bilelikde hereket etdi.

ABŞ bu meselä haçan, nädip goşulyp ýör?

1948-nji ýylda Ysraýyl gurulanda ABŞ-nyň gyzyklanmasы diňe azyk we ykdysady kömek bilen çäklenýärdi, edilen kömegin umumy möcberi 65 million dollara barabardы.

Haçanda, Genri Kissinžer 1969-njy ýylda döwlet howpsuzlygy boýunça geňeşçi we 1973-nji ýylda daşary işler ministri boldy

welin, ABŞ-Ysraýyl gatnaşyklary ugruny üýtgetdi. Edilýän kömegiň möçberi 1971-nji ýylda köpüsi harby maksatlara niýetlenip, 634,5 million dollara ýetdi. Yzyndan: 1973-nji ýylda Arap-Ysraýyl urşy bilen kömeginiň möçberi 2,5 million dollara ýetdi. Puluň möçberi şeýle bir kändi welin, kongres gözegçiliginiň gözünü gapmak üçin «kredit» ady bilen berilip başlandy.

Diñe bu kömeklerem däl. ABŞ-nyň çakdanaşa goşulmagy ysraýyl syásatynda düýpli üýtgesmeleriň bolmagyna sebäp boldy. Şeýle:

* * *

Ysraýyl gurlan wagtyndan bări ýurtda demokrat-sosialistik «Mapai» ýa-da çepçi meýilli İşci partiýasy häkimiýet başynda oturdy. Bular umuman alanda diaologyň tarapdarydy...

Otuz ýyllyk bu häkimiýet döwri 1978-nji ýylда Menahem Beginiň ýolbaşçylyk edýäm sağy «Likud» partiýasy tarapyndan ýkyldy. Izak Şamir, Ariel Sharon, Benýamin Netanýahu agressiw syýasat ýöretdi. Özem munuň aňyrsynda ABŞ bardy...

Prezident Respublikan partiýadan bolsun ýa-da Demokratik partiýadan saýlasyn, tapawudy ýok, Ak Tamyň soňky kyrk ýyl bări Ysraýylyň iň ulh hemayatkäri bolup gelmeginiň sebäbi şudy: Neoliberalizmiň saýasynda «kagyzdan» ummasyz pul gazanýan amerikan jöhit lobbisi!

Hawa, ABŞ-da syýasatyň merkezinde «dollar» bar we daşarky syýasatyň kesgitlenmeginde iň esasy serişde...

Şeýleräk mysal bereýin: Ysraýylyň lobbi guramasy bolan ABŞ-Ysraýyl Jemgyýetçilik işleri komitetiniň (AIPAC) hazır amerikan kongresiniň düzüminiň 95%-ni özi kesgitleyär! Diňe saýlanýanylary däl, Stýuart Seldowiç ýaly wezipä bellenýänleride kesgitleyän güýje eýe...

Geçmişde hiç bir amerikan hökumetiňde gabat gelmedik möcberde hazır ABŞ-nyň prezidenti Jo Baýdeniň Ysraýylyň arkasynda durmagynyň düýp manysy-da şudur!

«Ak amerikalynyň» Manhetteniň köçelerinde müsürlı musulman satyja ýagdyryan söğünçleri düýpdäki garaýyşyň daşyna cykmagydyr...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 30.11.2023 ý. Publisistika